

На основу члана 13. став 4. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени Гласник РС“, бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016) и члана 40. Статута општине Сечањ („Службени лист општине Сечањ“, бр. 3/2019).

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА 2021. ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Специфичност општине Сечањ огледа се, између осталог, и у њеном пограничном административном положају. Општина се налази у источном делу Баната, и АП Војводине. Простире се на 523 km² и са 12.419 становника, убраја се у мање општине у Војводини. Општине са којима се граничи општина Сечањ су: Житиште на северу, Зрењанин на западу, Ковачица и Алибунар на југу и Пландиште на југ-југоистоку. На истоку и североистоку граница општине је истовремено и граница са Румунијом са којом је повезана граничним прелазом у насељеном месту Јаша Томић. Општину Сечањ образује њено седиште у насељеном месту Сечањ и још 10 насељених места: Банатска Дубица, Бока, Бусење, Јарковац, Јаша Томић, Конак, Крајишник, Неузина, Сутјеска и Шурјан. Путном мрежом Општина је добро повезана унутар себе, а исто тако и са осталим деловима Војводине и Србије. Центар општине Сечањ, налази се на око 45°22' северне географске ширине и 20 ° 46' источне географске дужине. Удаљеност Сечања од неких значајнијих центара је следећа: • Зрењанин: 33 km • Темишвар (Румунија): 65 km • Нови Сад: 84 km • Београд: 89 km

Општи подаци о Општини у поређењу са вишим територијалним јединицама

Територијална јединица	Површина (km ²)	Пољопривредна површина (%)	Број насеља	Становништво (на дан 30.06.2013.) - укупно	Становништво (на дан 30.06.2013.) - на 1 km ²	Катастарских општина	Регистрованих месних заједница
Општина Сечањ	523	90,5	11	12.843	25	10	10
Удео у односу на Округ	16,06%	87,1	20,00%	6,97%	57	16,67%	14,49%
Удео у односу на АПВ	2,42%	82,4	2,36%	0,67%	88	2,24%	1,81%
Удео у односу на РС	0,59%	65,6	0,18%	0,18%	81	0,17%	0,24%

Природни услови и животна средина: На територији општине Сечањ се сусрећу два геоморфолошка облика: долина Тамиша и лесна тераса са два крака - Јужна банатска лесна тераса и Средње банатска лесна тераса или Зрењанинска, северно од Тамиша. Просечна надморска висина на територији општине Сечањ је 78-79 m. Лесна тераса је сува и плодна и може се експлоатисати у различите привредне сврхе. Отуда, има идеалне услове за живот и за насељавање, те зато на том простору има највише насеља и највећи број становника. Лесна тераса је састављена од једног лесног склада на бази песковитог и глиновитог материјала. Долина Тамиша има најмању релативну насељеност у Банату. Пре свега због просторних слатинастих површина и мале плодности. Насеља су изграђена на ивици лесне терасе, где се она спушта у алувијалну равн Тамиша. По геолошким карактеристикама општина Сечањ не одступа много од целог подручја Баната. На подручју Општине су вршена геолошка истраживања и има укупно десетак истражних бушотина. Међутим, сва ова истраживања нису дала посебне резултате. Установљено је да у северним деловима општине, на већим дубинама има палеогених седимената. Највише има

горњокредних седимената (скоро цео источни део општине) и то су углавном различити пешчари, глиници и нешто мање кречњаци и лапорци, али у овом делу нису носиоци термалних вода, гаса нити нафте. У делу општине од Неузине према Конаку и на југу, утврђене су наслаге из јуре и палеозоика, али такође без могућности експлоатације Педолошку карту општине Сечањ карактеришу 5 преовлађујућих типова и варијетета земљишта. Чернозем карбонатни јавља се у значајнијој мери у атарима Јаше Томић, Крајишника, Сутјеске, а у мањем обиму и код Сечња, Банатске Дубице и Јарковца. Одликује се релативно дубоким хумусним хоризонтом, веома повољним хемијским, физичким, водно-ваздушним и производним особинама и лаком обрадом. Спада у првокласна земљишта за пољопривредну производњу. Остали типови чернозема мање су плодни од претходног, али се такође убрајају у високо квалитетна земљишта. То су чернозем са знацима оглејавања (Бусење, делови Сечња и Неузине), чернозем са знацима забаривања (између Тамиша и Брзаве), чернозем солоњецести (јужно од Боке) и сл. Осим чернозема, у општини Сечањ, у значајнијој мери заступљене су и ритске црнице и то карбонатне, у атарима Конака и Боке и безкарбонатне у атарима Шурјана и Боке. Ритске црнице су потенцијално плодна земљишта, која захтевају увођење водног режима и примену интензивне агротехнике. Најчешће се користе за ратарске културе. У атару Конака јавља се ритска смоница. У најнижим деловима општине преовлађују солоњец и солончак, док дуж токова Тамиша и Брзаве има алувијалних наноса. Општина Сечањ одликује се квалитетним земљиштем, а чернозем је најзаступљенији тип земљишта, јер обухвата 52,28% укупних површина. Значајан проценат површина отпада на слатине 16,14%, које са аспекта ратарске производње имају ниску производну вредност. Од осталих типова земљишта заступљена је ритска црница 12,97%, смоница 6,57% и разни облици алувијума 3,9%, као и мочварно глејно земљиште 1,28%. Остали типови земљишта су знатно мање заступљени. Заступљени педолошки типови и варијетети земљишта пружају солидну основу за даљи развој и унапређење пољопривредне производње. Клима За климу овог подручја се обично каже да је умерено-континентална са јасно израженим годишњим добима. Карактеристика климе је недовољна количина падавина, уз то неравномерно распоређених, посебно у периоду вегетације (април- октобар), затим високе температуре у вегетационом периоду и недостатак влаге у земљишту за време вегетације. Температура ваздуха Средња годишња температура ваздуха износи 11,6 °С. Просечна средња температура ваздуха за период зиме износи 1,0 °С, пролећа 11,9 °С, лета 21,8 °С, јесени 11,7 °С и у вегетационом периоду 17,6 °С. Средња вредност броја дана са мразом је за јануар 20,9, фебруар 17,6, март 11,2, април 2,2, мај 0,1, октобар 2,7, новембар 8,2, децембар 19,1. Средња годишња вредност броја дана са мразом је 82. Средња вредност броја дана са максималном температуром ваздуха ≥ 30 °С, има следећи ток: април 0,1, мај 1,9, јуни 7,4, јули 11,8, август 12,6, септембар 1,8, октобар 0,1. Влажност ваздуха Релативна влажност ваздуха је у обрнутом односу са температуром, што је температура већа релативна влажност ваздуха је мања. Највиша просечна релативна влажност бележи се у децембру 86,1%. Облачност и осунчаност Средња годишња сума осунчавања износи 2.010,6 часова. Ведрих дана у току године има 67,4 часова док број облачних дана у току године износи 105,1 часова. Падавине Просечна годишња количина падавина износи 562,1 mm, при чему навише падавина има у јуну месецу 87,0 mm, а најмање у фебруару 33,5 mm. Ветровитост Централни Банат спада у ветровита подручја. Карактеристичан ветар је кошава или југоисточни ветар који дува преко 300 дана у години, брзином преко 10 m/s, а пошто дува на ударе брзина је много већа, и до 50 m/s. Поред кошаве која дува најчешће у децембру, појављују се и северозападни ветар, који је најчешћи у периоду од марта до септембра са средњом брзином од 3,8 m/s, јужни ветар, најачи је у пролеће, југозападни ветар чест је у летњим месецима и северни ветар који је чест у јулу месецу. Површинске воде Водни ресурси представљени су рекама Тамиш и Брзава, рибањацима у Сечњу, Сутјесци, Неузини, Боки и Банатској Дубици и густо испресецаним системом каналске мреже средњег Баната у саставу ХС ДТД. Тамиш је најзначајнији водоток јужног Баната, а кроз општину Сечањ протиче дужином од 38 km. Некадашњи водотоци Ланка и Бирда нестали су мелиорацијом и од њихових корита остали су само најдубљи делови, који се испуне водом за време високих водостаја. Баре и мочваре су се задржале само поред Тамиша. Тамиш је река која извире у Румунији, пролази кроз цео Банат и улива се у Дунав код Панчева. Квалитет воде Тамиша у погледу садржаја испитиваних параметара (приоритетних и приоритетних хазардних супстанци) одговара II класи (добар статус). Квалитет седимента Тамиша одговара класи 4 према садржају арсена и класи 3 према садржају никла. Према ранијим испитивањима, на подручју Баната детектоване су повећане концентрације арсена у подземној води као последица његовог присуства у земљишту, те је могуће да је садржај арсена у седименту заправо на нивоу природног фона. Тамиш има највећи број притока у Румунији и само једну у нашој земљи (Брзава), тако да је могућ унос прекограничног загађења. С обзиром да Тамиш у нашој земљи није оптерећен отпадним водама, јер нема директних упуштања отпадних вода, контаминирани седимент може бити последица

прекограничног загађења. На Тамишу има већи број рибњака. На територији Општине изграђен је велики број канала од којих су најзначајнији Нови Бечеј – Банатска Паланка, систем Тамишац и канал Сутјеска – Крајишник. Канал Нови Бечеј – Банатска Паланка на територији општине је од изузетног значаја за решавање наводњавања, одводњавања и пловидбе у овом делу Баната, који поред повезивања значајних привредних центара Бачке и Баната, прихвата и подземне воде, и воде Брзаве и на тај начин знатно ублажава поплавне таласе на Тамишу. Систем канала Тамишац покрива 5.625 ha површине, има пет устава и једну црпну станицу. Дужина главног канала је 8,6 km, а каналске мреже 97,6 km. У атару Јаше Томић, на потезу Оређ – Бела бара, изграђен је каналски систем Оређ који покрива 3760 ha, има седам устава и једну ЦС „Оређ“ капацитета $Q=0,50$ m³/s. Дужина главног канала је 7,3 km, а каналске мреже 127 km. Канал Сутјеска – Крајишник налази се у атару Сутјеске и Крајишника, покрива површину од 3.120 ha, има једну уставу, а дужина главног канала је 3,2 km. На целој дужини Тамиша кроз општину Сечањ, изграђени су насипи са обе стране. Ова деоница је карактеристична по брзом наиласку поплавног таласа, али су они значајно успорени урађеним хидротехничким радовима којима је Тамиш укључен у ХС ДТД. Водопривредним радовима обухваћена је и река Брзава која је у овом делу добила каналисано корито са насипима на обе стране корита. Пуштањем бране на Тиси код Новог Бечеја, створени су нови услови у смислу прихватања и спровођења сувишних вода. Подземне воде Подземне воде се јављају у виду прве (фреатске) и друге (субартерске) издани. На режим подземних вода прве издани утичу следећи фактори: геолошки, климатски, хидролошки, биогени и група вештачких. Реципијент сувишне подземне воде прве издани је река Тамиш. Стабилност терена на подручју општине Сечањ огледа се у дубини подземне воде. Ниво подземне воде се креће на просечној дубини од 2-3 m испод површине терена, док максимални ниво подземне воде досеже ниво од 2 m испод површине, а минимални ниво се креће од 3 m до 4 m у зависности од положаја терена у односу на постојећу каналску мрежу. При подизању објеката треба водити рачуна да су терени уз каналску мрежу и Тамиш смањене носивости, а исто тако и стабилност терена у погледу земљотреса. Управљање водопривредним објектима је у надлежности ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад. Расположиви природни ресурси и потенцијали за развој Општине су: • Откривена, активна и још неиспитана налазишта нафте и природног гаса; • Глина – сировина за индустрију грађевинских материјала; • Геотермална вода, као минерална вода и геотермална енергија. На територији општине Сечањ налази се нафтно-гасно поље „Бока“ у експлоатацији, као и квалитетна налазишта и експлоатација опекарских сировина. Евидентирани бушотине геотермалних вода такође представљају значајан потенцијал овог подручја, како за развој туризма, тако и коришћење у привредне, односно енергетске сврхе. Са аспекта експлоатације нафте и природног гаса на подручју општине Сечањ потребно је резервисати простор за истражне радове и бушотине НИС-НАФТАГАСА, јер посматрани простор спада у одобрени истражни простор НИС-НАФТАГАСА на основу Решења Покрајинског секретаријата за енергетику и минералне сировине. Природне и заштићене вредности Када се говори о заштићеним природним добрима на територији општине Сечањ, акценат се треба ставити на заштиту станишта, како бара и мочвара тако и малобројних шума. Од животињских врста које су заштићене као природне реткости а присутне су на овим просторима можемо поменути неке: речни рак, седмотачкаста бубамара, ластин репак (лептир), рибе (банатска кркуша, чиков, велики и мали вретенар, балавац), жабе (крастача, гаталинка, зелене жабе), барска корњача, змија белоушка, велика и мала бела чапља, бела рода, ветрушка, сове (кукувија, кукумавка, мала ушара), детлић, ласта, јеж, неке врсте из фамилије ровчица, врсте из фамилије шишмиша, врсте из фамилије куна (ласица, видра, куне), вук, дивља мачка итд. Треба поменути да се на приобаљу и рукавцима Тамиша налази гнездилиште орла белорепана (врста која се налази на светској црвеној листи- IUCN Red list). На слатинама и слатинастим пашњацима гнезди се вивак, црноглава траварка, а током сеоба значајна су одмаралишта многобројних врста птица као што су прдавац, црвеноноги прудник, ритска сова. На овом локалитету може се видети и златоврна, то је врста која је у Србији на ивици истребљења. На слатинама и остацима степа као и на приобалном подручју уз реку Тамиш, налазе се станишта флористичких вредности. Насеља Сечањ и Неузина са својом околином припадају IPA (Important Plant Areas) подручју, на којима су забележене врсте Националне IPA листе од међународног значаја (слатинска вегетација, ливадско- степска вегетација, вегетација умерено влажних ливада, мочварна вегетација заслањених станишта, пробална мочварна вегетација) чија станишта уживају први степен режима заштите. Река Тамиш са својим обалским појасом је еколошки коридор од међународног значаја у Републици Србији. Заштићено еколошки значајно подручје 'Потамишје је део еколошке мреже Републике Србије (Уредба о еколошкој мрежи „Службени гласник РС“, бр. 120/2010). На предлог Завода за заштиту природе Србије, ради очувања преосталих вредних примерака дендрофлоре знатне старости и импозантних вредности, као и врста које су ретке за ово поднебље,

Скупштина општине Сечањ је донела одлуку о заштити споменика природе Парк дворца у Конаку (Службени лист Општине Сечањ, бр.8/2011), којом је парк Дворца у Конаку стављен под заштиту као природно добро великог значаја и сврстан у другу категорију заштите као споменик природе. 'Парк дворца' у Конаку је један од најочуванијих вредних представника вртне уметности XIX века на територији Републике Србије. Типичан пример мешовитог стила који је доминирао у вртној архитектури тога времена, насталог комбиновањем елемената француског и енглеског стила. Према мишљењу Покрајинског завода за заштиту природе број: 03-1269/2 од 22.06.2016.г. уврштена су још два споменика природе на Листу предлога за стављање под заштиту државе и то: 1. Стабло хрста лужњака (*Quercus robur L.*) који се налази у Сечњу, у улици Војда Карађорђа бр. 116, у дворишту зграде на к.п. 225/1, КО Сечањ. Стабло поседује добру кондицију и виталност и по својим дендрометријским карактеристикама: процењене старости више од 150 година, висине 25м, обима дебла 4,54м, ширине крошње у правцу СИ-ЈЗ: 26м и ширине крошње у правцу СЗ-ЈИ: 33,2, сврстано је међу вредније примерке дендро фонда на овом поднебљу. 2. Дрворед дудова (*Morus sp.*) је двострани једноредни дрворед, који се налази на к.п. 8210, КО Јаша Томић. Дужина дрвореда износи око 650м и састоји се од 88 стабала. Лева страна се састоји од 40, а десна страна од 48 припадника рода *Morus*. Анализом историјске грађе уочено је приказивање левог дрвореда на катастарским картама другог војног премера Аустро-угарске монархије, које датирају из периода између 1806-1869 године, док се десни дрворед појављује на картама трећег војног премера израђеног између 1886-1887 године. Оба споменика природе налазе се у режиму предходне заштите. Заштита животне средине представља континуиран процес у коме морају учествовати сви сегменти друштва узимајући у обзир законе природе. Све активности морају бити у функцију заштите и очувања животне средине. У општини Сечањ евидентирани су одређени извори загађења животне средине, који потичу од више фактора. Као главни еколошки проблеми на територији Општине издвојили су се следећи проблеми: • Проблем отпадних вода, септичких јама и недостатак канализације и индустријских пречистача отпадних вода, • Депоније комуналног отпада, • Проблем снабдевања водом за пиће, и • Неуређеност јавних зелених површина (недостатак ових површина). Шуме и мере за повећање пошумљености Укупне површине под шумама на територији општине Сечањ обухватају 480.20 ha што чини свега 0,92% укупне површине. Највећи комплекси шума налазе се уз водоток реке Тамиш. Ови подаци дају праву слику о пошумљености општине Сечањ која је најнижа за Средње- банатски округ и далеко је испод просека за Војводину (6,64%). По свим општинским насељима током последњих година осиромашен је фонд дрвенастих биљака, а та редукција, сеча или крађа дрвећа, ради грејања најизраженија је била у протеклим кризним годинама. Општина Сечањ поседује Пројекат подизања пољезащитних појасева и различитих облика заштитног зеленила, израђен 2009. године од стране Истраживачко-развојног института за низијско шумарство и животну средину из Новог Сада. Према закону о пошумљавању препорука је да се на нивоу Војводине постигне ниво просечне пошумљености од 12% укупне површине, што би конкретно за општину Сечањ значило да недостаје око 5.790 ha под шумама. Ове препоруке је тешко достићи с обзиром да не постоји толико хектара површина као расположивог простора намењеног пошумљавању, јер је 90,80% укупно плодно земљиште Општине. Повећање пошумљености општине може се постићи пошумљавањем необраслог шумског земљишта и формирањем ветрозаштитних и пољазаштитних појасева уз путеве, канале око насеља и пољопривредног земљишта. Решавањем власничких односа (путем откупа, уступања земљишта или замена површина) могла би се омогућити реализација појединих заштитних појасева. Да би се обезбедила заштита насељених места препоручује се да се усвоје норме везане за заштитне појасеве и након тога изврши озлењавање појединих локација.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: Укупан број становника општине Сечањ, по попису из 2011. године износи 13.325, што је у односу на 2002. год. пад од 3.052 становника, односно 18,63% (!!!), што је више у поређењу са просеком на нивоу средњобанатске области (9,88%), а нарочито у поређењу са нивоом АП Војводине (4,87%) и просеком на нивоу Републике Србије (3,52%). Овај податак указује на забрињавајућу чињеницу о депопулацији Општине! Број становника у општини Сечањ, по попису из 2011.године износи 13.267, што у односу на 2002. год. чини забележен пад од 3.110 становника, односно 18,99%, што је више у поређењу са просеком на нивоу средњобанатске области (-9,97%), а нарочито у поређењу са нивоом АП Војводине (-4,93%) и просеком на нивоу Републике Србије (-4,15%). Овај податак указује на забрињавајућу чињеницу о депопулацији Општине и тренду пада броја становника. Такође,

попис из 2011. год., показује да од укупног броја становника Општине, Срби чине око 69,31%, Мађари око 12,75%, Роми око 5,38%, Румуни око 4,27%, док су остале националне припадности заступљене у мањем проценту. Треба напоменути да је релативно значајан удео оних који се нису изјаснили (3,31%), као и оних који су се изјаснили по регионалној припадности (1,13%). Анализе су показале да је општа демографска ситуација на подручју општине Сечањ веома неповољна. Подручје спада у групу емиграционих и депопулационих подручја. Демографско пражњење читавог, пре свега приграничног простора, континурано опадање укупног броја становника, негативан природан прираштај, изузетно неповољна старосна структура и погоршање виталних карактеристика популације, неповољна образовна и квалификациона структура становништва указују да ће сви аспекти радне снаге представљати проблем и ограничење развоја Општине и да неће доћи до побољшања демографске ситуације у наредном периоду. Зато је неопходно ову неповољну демографску ситуацију бар ублажити и адекватним мерама на нивоу државе (активна популациона политика), као и на нивоу Општине (развојни социјални и привредни програми) и створити услове да се задржи становништво, обезбеђењем радних места и подизањем на виши ниво укупних услова живота у насељима целе Општине. Просечна старост становника у општини Сечањ, према подацима из 2011. год. је виша у односу на ниво за средњобанатску област (42,44 године) и републички ниво (42,23 године), а значајно виша у односу на ниво покрајине (41,83 године) и износи 43,68 године. Пратећи овај тренд, индекс старења становништва у Општини је значајно виши нарочито у односу на АП Војводину (119,64), али и у односу на Републику Србију (125,38) и средњобанатску област (125,87), и износи 137,97.

Табела 2: Упоредни преглед кретања броја становника, према спроведеним пописима до 2011. год

	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
Република Србија	5.794.837	6.162.321	6.678.247	7.202.915	7.729.246	7.576.837	7.498.001	7.234.099
АП Војводина	1.640.599	1.698.640	1.854.971	1.952.560	2.034.782	1.970.195	2.031.992	1.932.945
Средњобанатска област	218.821	221.667	229.812	231.486	230.962	216.754	208.456	187.860
Општина Сечањ	25.684	26.110	25.519	21.938	19.501	17.866	16.377	13.325

Диверзификација руралне економије: Диверзификација је употпуњавање или проширивање производног или продајног асортимана укључивањем нових производа и услуга које се разликују од досадашњих. Ти нови производи и услуге нуде се на другим сегментима тржишта, произведени су на другачијем производном процесу, примена и начин употребе нових производа и услуга су другачији од постојећих. Да би се обезбедили услови за брже запошљавање и пораст прихода становништва, веома важан развојни приоритет треба да буде развој малих и средњих предузећа. Значајни просторни и сировински потенцијал сеоских насеља, као и недовољно ангажована радна снага треба да се активира обезбеђењем услова за развој прерађивачких капацитета мањег обима (нарочито прерада пољопривредних производа, услужне делатности итд.), чиме би се обезбедио и брзи трансфер становништва из примарних делатности. Интензивирањем привредног и укупног развоја Општине ангажоваће се највећи део контингента радно способног становништва. Избор делатности је релативно широк и оне се могу сврстати у неколико група: одгајивачке, прерађивачке делатности, занатство и личне услуге и домаћа радиност. Одгајивачке делатности се могу организовати у релативно кратком року: гајење лековитог биља, узгој цвећа и украсног биља, пчеларство, производња печурака итд. Избор прерађивачких делатности првенствено треба базирати на пољопривреди односно извршити избор производа за којима постоји тражња на тржишту. Искоришћење малих прерадних капацитета у оквиру пољопривредних газдинстава може значајније бити искоришћено у наредном периоду због усвајања Правилника о малим количинама примарних производа који служе за снабдевање потрошача, подручју за обављање тих делатности као и одступања која се односе на мале субјекте у пословању храном животињског порекла. Овај правилник пружа могућност малим произвођачима (пољопривредним газдиствима) да легално продају своје производе од млека и меса на кућном прагу, локалним пијацама, или да их потрошачима шаљу на кућну адресу. Развој занатства и личних услуга треба подстицати првенствено у правцу развоја дефицитарних заната у функцији задовољавања потреба становништва и привреде овог подручја, као и у функцији развоја туризма. Развој домаће радиности (као основне или допунске делатности становништва) треба да је у сарадњи са носиоцима развоја туризма, како би израда предмета била у функцији развоја туризма.

Рурална инфраструктура: Друмски саобраћај Друмски саобраћај је основни вид саобраћаја који омогућава комуникацију овог простора са окружењем и субрегионима. Основни саобраћајни капацитет овог простора у домену друмског саобраћаја је државни пут IB реда бр. 18 Зрењанин-Сечањ-Планишће-Вршац. Овај капацитет има дијаметрално пружање кроз општински простор, с тим да својом трасом пролази и кроз урбани простор насеља. Пролазак транзита кроз насеља ремети мирне токове унутар насеља и утиче на нарушавање еколошких параметара у оквиру насеља. Други саобраћајни капацитети су државни путеви другог реда. Ови путни правци су основни апсорбери свих саобраћајних збивања на овом простору, који кумулишу и дистрибуирају све саобраћајне токове на овом простору, како у оквиру насеља тако и из атара. У оквиру простора општине Сечањ постоје и општински путеви. Они чине низ радијалних праваца који настају из путева вишег нивоа, односно спајају два насеља у оквиру општинског простора. У оквиру општине Сечањ постоје и некатегорисани и атарски путеви, који су у функцији остваривања веза насеља са садржајима у атару- сировинским залеђем. Они су највећим делом неуређени и неизграђени. Ови путеви су углавном са земљаним коловозом и једним делом године су непроходни. Осим тога, непостојање отресихта на местима прикључења на асфалтне путеве за последицу има изношење великих количина блата које представља опасност за остале учеснике у саобраћају посебно у периодима влажних коловоза. Кроз општински простор Сечања пролазе саобраћајно важни коридори путног - друмског саобраћаја: - државни пут IB реда бр.18, Зрењанин-Сечањ-Планишће-Вршац-Стража-Бела Црква - државна граница са Румунијом (гранични прелаз Калуђерово) као основни капацитет међунасељског повезивања и повезивања привредно значајних регија; - државни пут IIА реда бр.129, Каћ-Шајкаш-Тител-Перлез-Ковачица-Сечањ-државна граница са Румунијом (гранични прелаз Јаша Томић). Овај пут представља основну везу са суседним општинама Тител и Ковачица, центра општине са насељем Јаша Томић, граничним прелазом и Румунијом, као и центра општине са југозападним деловима општинског простора. - државни пут IIБ реда бр.308, Торак - Крајишник - Сутјеска - Неузина, који има дијаметрално пружање и основна је веза општинског простора са суседном општином Житиште; - државни пут IIБ реда бр.309, Крајишник - Јаша Томић. Овај пут представља везу општинског простора са суседном Румунијом; На нивоу општине Сечањ егзистира и систем општинских (локалних) путева који међусобно повезују насеља унутар општине и то: ОП бр.1: Л-1. Бока - Шурјан ОП бр.2: Л-2. Јарковац - Банатска Дубица ОП бр.3: Л-3. Јаша Томић - Бусење ОП бр.4: Л-4. Центар Сечањ - жел . станица Сечањ На простору општине Сечањ постоји и велики број некатегорисаних (атарских) путева који су у функцији остваривања веза насеља са садржајима у атару - сировинским залеђем. Железнички саобраћај Кроз подручје општине Сечањ пролази железничка пруга бр.88 Зрењанин - Зрењанин Фабрика - Сечањ - Вршац - Бела Црква. Пругом се у овом моменту не одвија путнички саобраћај, а мале количине робе која се транспортује из ове области, застарела технологија и опрема основни су разлога због којих се овај облик саобраћаја ретко користи и за превоз терета. Водени саобраћај Водени саобраћај би требало посматрати са аспекта прерасподеле бруто транспортног рада у општинским оквирима, уз ангажовање постојећих (и планираних) инфраструктурних капацитета, како путног-друмског тако и водног саобраћаја (теретно пристаниште у Јарковцу). Река Тамиш као и канал ДТД су пловни у делу којим протичу кроз општину Сечањ. Међутим, мале количине робе која се транспортује из ове области због, између осталог, непостојање адекватне инфраструктуре и опреме неки су од разлога због којих се овај облик саобраћаја не користи. Локалне власти немају много утицаја по овом питању јер су водотокови под ингеренцијом Јавног предузећа „Воде Војводине“. Ипак, могу се започети активности које ће истражити могућности и омогућити коришћење овог, најјефтинијег, облика транспорта великих количина робе и добара. Електронска комуникациона инфраструктура У предходном периоду, изградњом телекомуникационих оптичких кабалова којима су повезана сва насељена места на територији општине Сечањ и њиховим повезивањем на аутоматске телефонске централе (АТЦ) обезбеђено је пружања квалитетнијих телекомуникационих услуга корисницима у свим насељеним местима општине Сечањ. Поред квалитетнијих услуга фиксне и мобилне телефоније, корисницима су доступани и разни сервиси као што су: пренос тв сигнала (ИПТВ), брзи интернет (АДСЛ), пренос података за пословне кориснике итд. Изградњом антенских система и базних станица мобилне телефоније у свим насељеним местима општине Сечањ од стране мобилних оператера, омогућен је рад и доступан је свим корисницима и овај система телекомуникација. С обзиром на брз развој електронског комуникационог система, као и услове које буде диктирала нова технологија развоја система мобилних комуникација, нове локације базних радио-станица и радио-релејних станица биће одређиване у зависности од потреба свих врста корисника, а у складу са планском документацијом, као и плановима развоја надлежних оператера, уз задовољење законских и техничких прописа за ту врсту објеката. На основу напред наведеног може се констатовати да покривеност и стање телекомуникационе

инфраструктуре на простору општине Сечањ, којом су обухваћени телекомуникациони објекти, телефонске централе, спојни путеви, примарна и секундарна мрежа у насељима, већим делом и по квалитету, и по капацитету, на задовољавајућем нивоу. Електрификација Дистрибуцију електричне енергије на територији Општине обавља ЕПС Дистрибуција, Регионални Центар Електровојводина, Огранак Зрењанин. Преносну и дистрибутивну мрежу покривају водови у погону по свим напонским нивоима, четири ТС 110/20 kV, једна ТС 35/10 kV и 108 дистрибутивних трафостаница. Секундарна (нисконапонска) мрежа непосредно напаја све потрошаче и покрива сва насељена места. Изграђеност преносне и дистрибутивне мреже је задовољавајућа у погледу покривености простора, али не и у погледу капацитета и техничких карактеристика водова и дистрибутивних трафостаница. Енергетски трансформатор ТС „Бегејци“ као и одређени број трансформаторских станица 20/0.4 kV и 10/0.4 kV ради са преоптерећењем. Постојећа нисконапонска мрежа је највећим делом ваздушна. Реконструкција нисконапонске мреже у насељима је делимично извршена, те ју је потребно у потпуности довршити. Надземна електроенергетска мрежа представља потенцијалну опасност, а у атару, ван насеља представља ограничење приликом изградње других објеката. Потребно је ревитализовати електроенергетску мрежу и обезбедити двострано напајање у циљу квалитетног и сигурног снабдевања потрошача електричном енергијом. С тим у вези, предходних година су започете активности на изградњи новог 20 kV далековода од ТС 110/20 kV „Бегејци“ до Сечња. Електродистрибутивна мрежа ће се развијати према потреби развоја конзума у насељима општине уз планско опремање мреже Топлификација и гасификација Гасовод Дистрибутер природног гаса за све кориснике на територији општине Сечањ је ЈП „Србијагас“ Нови Сад. На територији општине Сечањ изграђени су следећи гасоводи: Челични гасовод високог притиска МГ-01, пречника Φ 12 3/4" од Мокрина до Панчева; - Челични гасовод високог притиска РГ-01-04, пречника Φ 6 5/8" од МГ-01 до ГМРС „Сечањ“, са одвојком ПГ-01-04/І пречника Φ 2 1/2" до ГМРС „Циглана“ Сечањ; - Челични гасовод високог притиска РГ-01-05, пречника Φ 4 1/2" од МГ-01 до МРС „Бока“; - Челични гасовод високог притиска РГ 01-15, пречника Φ 2 1/2" од МГ-01 до ГМРС „Конак“; - разводни гасовод високог притиска РГ-01-14, пречника Φ 2 1/2" од МГ-01 до ГМРС „Јарковац“; - Разводни гасовод за насеље Банатска Дубица; - Разводни гасовод за насеље Шурјан; - Разводни гасовод за насеље Сутјетска; - Разводни гасовод за насеље Неузина; - Разводни гасовод за насеље Крајишник; - Разводни гасовод за насеља Јаша Томић и Бусење. Изграђене су четири (4) мерно-регулационе станице (МРС) и пет (5) главних мернорегулационих станица (ГМРС). Сва насељена места у општини Сечањ су гасификована, а изграђена гасоводна мрежа представља потенцијал овог простора. По потреби, постојећа гасоводна мрежа ће се реконструисати ради стабилизације и безбедног транспорта природног гаса до потрошача (проширивање капацитета и замена хаварисаних делова гасоводне инфраструктуре). Постојећа дистрибутивна гасоводна мрежа у насељима ће се проширивати у складу са захтевима за прикључење нових потрошача природног гаса. Водоснабдевање Водоснабдевање у свих 11 насеља у општини Сечањ омогућено је преко локалних водоводних мрежа од стране дистрибутера ЈКП „Сечањ“ из Сечња. Водоводи се снабдевају водом из дубинских бунара чија се дубина креће оквирно око 100 m, а каптиран је издан основног водоносног комплекса. Постоји 15 бунара, од којих се 4 не експлоатишу, те ће се у наредном периоду извршити испитивања у смислу могуће ревитализације или затварања бунара. Дужина водоводне мреже у насељима коју одржава ЈКП „Сечањ“ износи: 135 km примарне мреже и 56 km секундарне мреже. Услугом водоснабдевања је обухваћено 5.509 домаћинстава и 208 правних лица и предузетника. Укупан број активних водомера (прикључци) је 5.722. Начин експлоатације и тип водоснабдевања у свим местима је исти. Сва захваћена вода у сировом стању дистрибуира се потрошачима без пречишћавања изузев дезинфекције хлором. Процена је да се губици на водоводним мрежама крећу и до 40% углавном због лоше пројектованих и изведених водовода, оштећених цеви услед спољних утицаја и старења, као и лошег одржавања и недовољног улагања у водоводе. Даљи развој водоснабдевања развијаће се у досадашњем правцу, уз повећање броја црпних бушотина на постојећим или новим извориштима, са изградњом појединачних уређаја за дотеривање квалитета воде по захтеваним критеријумима. На подручју општине Сечањ потребно је планирати праћење површинских и подземних вода ради потпунијег увида у квалитет вода и утврђивања потреба за предузимање мера у зависности од степена угрожености и врсте загађења. Канализација и отпадне воде Канализациона мрежа је у потпуности изграђена само у насељу Сечањ, али како није завршена изградња постројења за пречишћавање отпадних вода (ППОВ), она још увек није у функцији. Канализациона мрежа постоји у још 2 насеља Општине (Јаша Томић и Крајишник), али су мале дужине и покривају само објекте у ужем центру насеља. Отпадне воде се због неисправних пречистача упуштају у реципијенте без икаквог пречишћавања. Дужина канализационе мреже у насељима коју одржава ЈКП „Сечањ“ износи: Сечањ: 1,1

km (74 прикључена домаћинства), Јаша Томић: 1,5 km (62 прикључена домаћинства) и Крајишник: 1 km (30 прикључених домаћинства) У остали насељима Општине, евакуација отпадних вода се и даље врши преко индивидуалних септичких јама и упојних бунара, чиме се директно угрожава први издан. Одвођење атмосферских вода у насељима се одвијати преко отворене каналске мреже која се улива у најближе реципијенте: водотоке, канале, депресије по ободима насеља. Канале који су обрасли вегетацијом, запушени и не врше своју функцију, што се негативно одражава на и онако висок ниво подземних вода, неопходно је прочистити и прокопати. Постојећа мрежа отворених канала ће се ширити у складу са потребама. Канализациони системи се морају развијати упоредо са развојем система водоснабдевања. Индустријске отпадне воде решаваће се, по потреби, посебним системима. Зависно од врсте и типа загађене воде, вршиће се њихово претходно пречишћавање кроз предтретман, па ће се тек онда ићи на заједничко пречишћавање са санитарном отпадном водом. Капацитет постројења за прераду отпадних вода мора бити усклађен са демографским растом и планираним повећањем индустријских капацитета, што је неопходно анализирати и документовати одговарајућом студијом. Изливи атмосферских и пречишћених вода у мелиорационе канале морају бити изведени на одговарајући начин да би се спречило деградација и нарушавање стабилности косина канала.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Главна привредна грана у општини је пољопривреда. Општина Сечањ располаже са око 36.701 ha (Републички геодетски завод Београд) обрадивог пољопривредног земљишта које заузима око 70,17 % територије Општине. Оранице и баште, односно површине које су усмерене ка гајењу ратарских и повртарских култура заузимају око 34.696 ha. Поред ратарства као основне пољопривредне гране развијени су и сточарство, воћарство и рибарство. На територији општине постоји пет рибњака за производњу конзумне рибе на површини од око 3.000 ha. Према попису из 2012. године 2.401 газдинство обрађује 39.929 ha. Према власничкој структури највише обрадивог пољопривредног земљишта припада приватним лицима, око 17.300 ha а државно обрадиво је око 9.500 ha.

Табела 3: Преглед површина пољопривредног земљишта по катастарским општинама и културама

РЕДНИ БРОЈ	КО	ЊИВА	ВРТ	ВОЋЊАК	ВИНОГРАД	ЛИВАДА	УКУПНО ОБРАДИВО	ПАШЊАК	РИБЊАЦИ	ОСТАЛО	УКУПНО ОСТАЛО	УКУПНО
1	Бока	4114,2756	0	2,2488	8,8664	417,4328	4542,8218	2830,8708	17,2688	184,0686	3032,2082	7575,03
2	Јаша Томић	5695,6481	16,7357	29,6332	3,5086	303,3454	6048,871	607,7029	64,5519	161,371	833,6258	6882,4968
3	Конак	2749,6878	0	4,3551	3,3634	32,9485	2790,3548	707,085	5,3964	40,868	753,3494	3543,7042
4	Крајишник	3848,6745	0	5,4473	1,1976	0	3855,3194	0	0	64,6396	64,6396	3919,959
5	Неузина	3784,5603	0	8,9208	10,8873	409,3555	4213,7239	2278,9838	279,7039	74,5702	2633,2579	6846,9818
6	Сечањ	1818,0159	0,1747	1,9386	0,1675	58,7224	1879,0191	336,266	22,639	83,6772	442,5822	2321,6013
7	Сутјеска	3758,738	0	0,4177	1,9152	63,0484	3824,1193	208,7731	35,3442	575,7535	819,8708	4643,9901
8	Шурјан	2492,6231	0,0494	5,7692	0,8787	149,8545	2649,1749	753,6764	156,8082	61,0333	971,5179	3620,6928
9	Б. Дубица	1575,5706	0	0,3486	0,3913	433,7986	2010,1091	342,077	30,5784	14,2931	386,9485	2397,0576
10	Јарковац	4842,2091	0	18,5852	0,4855	26,4639	4887,7437	410,3202	43,3917	43,8129	497,5248	5385,2685
11	УКУПНО	34680,003	16,9598	77,6645	31,6597	1894,97	36701,257	8475,7552	655,6825	1304,0874	10435,5251	47136,7821

Вишегодишњи засади: Воћарска производња је у успону на територији општине Сечањ, а огледа се у повећању површина под одређеним воћарским културама, а ту свакако предњачи вишња, за коју је свевећа заинтересованост. Према Попису пољопривреде 2012.год. на подручју Општине, воће узгаја 280 пољопривредних газдинстава, на 344 хектара. Према подацима наведеног Пописа, 11 пољопривредних газдинстава врши наводњавање воћњака и то на укупно 12 хектара. Виноградарство није развијено на подручју општине Сечањ. Према Попису пољопривреде 2012.г. пријављен је само 3 хектар винограда.

Табела 4: Структура воћарске производње

Воћна врста	Производни засади (ha)
Јабука	53,9
Крушка	1
Ораси	6,2
Шљива	18,9
Бресква	-
Кајсија	6
Лешници	7,9
Вишња	61,8
Трешња	5
Остало воће	-
Укупно:	160,7

Сточни фонд: Поред ратарства као доминатног облика пољопривредне производње, у одређеној мери је заступљено и сточарство, али далеко испод потенцијала које општина има у овој области. У оквиру сточарства, доминантно је млечно говедарство, а остали облици производње су заступљени у мањој мери. Један од основних разлога налази се у чињеници да у општини не постоји кланица која би била заинтересована за подстицање производње меса, док у делу млечног говедарства, присутни су са откупним местима велика привредна друштва као што су Имлек и Млекопродукт Зрењанин. На територији општине Сечањ тренутно послују више фарми од којих су највеће: „Массаграр“ ДОО, фарма свиња у Сечњу са капацитетом од 32.000 товљеника годишње и фарма говеда ПРП „Свети Никола“ Сечањ капацитета 1.000 грла годишње.

Табела 5: Бројно стање стоке у Општини

Категорија	Број
Говеда	4.106
Свиње	24.385
Овце и козе	5.103
Живина	44.737
Пчелиња друштва-кошнице	2.783
Рибе	1.640.000

Механизација, опрема и објекти: Према подацима пописа пољопривреде 2012. године у општини Сечањ има 1.791 трактор, 218 комбајна и 7.608 прикључних машина. Механизација и опрема је застарела и императив је модернизација исте. Пописом је утврђено да у општини Сечањ има 8 сушара, 2 стакленика и 20 пластеника, 5.965 објеката за смештај стоке, 1.722 амбара и кошева за кукуруз и 998 објеката за смештај пољопривредне механизације и опреме.

Радна снага: У 2017. години, највећи број запослених у правним лицима у општини Сечањ радио је у области пољопривреде, рибарства и шумарства. Прате их запослени у сектору прерађивачке индустрије и трговине на мало и велико и поправке моторних возила. Пољопривредна делатност на територији општине тренутно запошљава највише становника. Такође, највећа потражња на територији општине је за лицима нижег степена образовања за рад у пољопривредној производњи. Остали профили су углавном суфицитарни. Према подацима Пописа пољопривреде 2012.г. укупан број чланова газдинства и стално запослених је 4.358, од тога у породичним газдинствима 3.943, на газдинствима правних лица 415. Генерално гледано, евидентиран је негативни прираштај, велике једностране миграције село-град високо образованих младих људи и радно способног становништва.

Табела 6: Регистрована запосленост у републици Србији/годишњи просек за 2017 годину - општина Сечањ

НАЗИВ СЕКТОРА	БРОЈ ЗАПОСЛЕНИХ У ОПШТИНИ СЕЧАЊ 2017. ГОДИНА
Пољопривреда, шумарство и рибарство	456
Рударство	7
Прерађивачка индустрија	327
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	18
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	38
Грађевинство	31
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	233
Саобраћај и складиштење	42
Услуге смештаја и исхране	58
Информисање и комуникације	12
Финансијска делатност и делатност осигурања	10
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	37
Административне и помоћне услужне делатности	2
Државна управа и обавезно социјално осигурање	171
Образовање	222
Здравствена и социјална заштита	118
Уметност, забава и рекреација	13
Остале услужне делатности	19
Укупно запослених	1.814

Структура пољопривредних газдинстава: У општини Сечањ регистровано је 1.658 газдинстава која располажу са 22.282 ха земљишта. 950 регистрованих газдинстава располаже са површином до 5 ха, 543 газдинства располажу са 5-20 ха, 152 газдинстава располажу са 20-100 ха и 13 газдинстава располажу са више од 100 ха.

Табела 7: Број пољопривредних газдинстава Општине према организационом облику газдинству

Назив организационог облика	Број пољопривредних газдинстава (ПГ)
Породично ПГ	1.628
Предузећа	22
Земљорадничке задруге	8
Укупно:	1.658

Производња пољопривредних производа: У општини Сечањ површине под житарицама су 24.694 ха, под индустријским биљем 7.085 ха, под поврћем, бостаном и јагодама 303 ха и под крмним биљем 609 ха. Најважније пољопривредне културе и пољопривредни производи у општини Сечањ су: кукуруз, пшеница, сунцокрет, соја, грашак, боранија, кукуруз шећерац, вишња, јабука, шљива, конзумни шаран, брашно и мед.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: Земљорадничке задруге представљају потенцијал за оживљавање пољопривреде, рурални и локални економски развој и омогућавају смањење миграција из сеоских подручја. У општини Сечањ постоје два модела удруживања пољопривредних произвођача: удруживање кроз задруге и удруживање кроз пољопривредна удружења. У општини постоји 18 задруга и 16 удружења. На подручју општине Сечањ активан је значајан број задруга, а делатност већине задруга је у својој основној делатности везана за гајење жита (осим пиринча), легуминоза и уљарица. Активна је и једна задруга чија је основна делатност слатководна аквакултура.

Трансфер знања и информација: Пољопривредна стручна служба Зрењанин преко своје пољопривредне саветодавне службе, коју чине саветодавци из области ратарства и повртарства, сточарства, заштите биља и агроекономије пружају стручне савете и информације о техничко-

технолошким, комерцијално-тржишним, организационим и другим аспектима пољопривредне производње. Такође удружење пољопривредних произвођача на територији општине од свог оснивања спроводе многобројне активности које за циљ имају оснаживање пољопривредника и пољопривреде уопште.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	2.500.000,00	80	120.000,00	0,00
	УКУПНО		2.500.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	2.500.000,00
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	2.500.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљна група су регистровани пољопривредни произвођачи који имају формиране засаде воћака, а немају подиствене оградне ограде око вишегодишњих засада, регистровани пољопривредни произвођачи који имају формиране засаде воћака, а немају систем за наводњавање, регистровани пољопривредни произвођачи који се баве ратарством а немају систем за наводњавање, регистровани пољопривредни произвођачи који се баве производњом меда и производа од меда. Након реализовања мера очекује се значајно повећање приноса који ће кориснику омогућити увећан и редован извор прихода.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника о мерама подршке и о могућностима које програм пружа вршиће се путем огласне табле Општинске управе, сајта општине, огласних табли месних заједница и директним информисањем пољопривредних произвођача.

Мониторинг и евалуација: Мониторинг и евалуацију Програма вршиће општинска управа и Комисија која ће се формирати као радно тело које ће пратити реализацију Програма. Остварени резултати ће се пратити кроз проценат остварења сваке мере у оквиру Програма. Надлежна комисија вршиће контролу и процену успешности спроведених мера и одлучиваће о захтевима по појединим мерама.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.1.1. Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развој ("Сл. гласник РС", бр. 10/2013, 142/2014, 103/2015 и 101/2016) јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере које се односе на инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава. Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава омогућују раст конкурентности. Ова мера омогућава да пољопривредна газдинства повећају продуктивност и конкурентност као и да унапреде квалитет производње. У оквиру ове мере финансираће се: - у износу од 1.000.000,00 дин. подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада, - у износу од 500.000,00 машине, уређаји и опрема за наводњавање вишегодишњих засада и усева, - у износу од 1.000.000,00 набавка нових пчелињих друштава

2.1.2. Циљеви мере: Општи циљеви: стабилност дохотка пољопривредних газдинстава, повећање производње, побољшање продуктивности и квалитета производа, раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта, усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама. Специфични циљеви по секторима: Сектор - Воће, грожђе, поврће и цвеће - подизање нових жичаних ограда на постојећим задсадима и повећавање наводњаваних површина. Сектор - Пчеларство - Повећање броја кошница у којима се производи мед и пчелињи производи уз традиционалне вештине и савремена знања, повећање производње пчеларских производа, повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом, повећање степена запослености у сектору и достизање стандарда у области заштите животне средине; Сектор - Остали усеви - повећавање наводњаваних површина.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Комплементарност мера са мерама дефинисаним НППР у сектору производње воћа, грожђа, поврћа, хмеља и цвећа, у сектору осталих усева и у сектору пчеларства.

2.1.4. Крајњи корисници: Корисници подстицајних средстава могу бити физичка лица са пребивалиштем на територији општине која имају регистровано пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом на територији општине Сечањ.

2.1.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за коришћење средстава по овој мери су: - Да је уписан у Регистар пољопривредних газдинстава у складу са Правилником о начину и условима уписа и вођења регистра пољопривредних газдинстава - За инвестицију за коју подноси захтев, не сме користити подстицаје по неком другом основу (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја, осим подстицаја у складу са посебним прописом којим се уређује кредитна подршка регистрованим пољопривредним газдинствима; - Нема евидентираних доспелих неизмирених дуговања према јединици локалне самоуправе, по основу раније остварених подстицаја, субвенција; - У случају када корисник није власник катастарских парцела и објекта који су предмет инвестиције за коју се подноси захтев, неопходно је да на њима има право закупа, односно коришћења на основу уговора закљученог са закуподавцем физичким лицем или министарством надлежним за послове пољопривреде на период закупа, односно коришћења од најмање пет година почев од календарске године за коју се подноси захтев за коришћење подстицаја; - Корисник мора да је измирио доспеле јавне дажбине; - Наменски користи и не отуђи нити да другом лицу на коришћење инвестицију која је предмет захтева у периоду од пет година од дана набавке опреме, машина и механизације, односно изградње објекта; - Да предмет инвестиције буде реализован на територији општине Сечањ.

2.1.7. Специфични критеријуми: Сектор - Воће, грожђе, поврће и цвеће: Прихватљиви корисници су носиоци или чланови регистрованог пољопривредног газдинства који имају: - мање од 2 ха јагодичастог

воћа и хмеља, односно мање од 5 ха другог воћа, односно 0,1-50 ха цвећа, односно 0,2-100 ха винове лозе. - мање од 0,5 ха пластеника или мање од 3 ха производње поврћа на отвореном простору, - у случају подизања нових или обнављања постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоним) и матичних засада воћака и винове лозе, прихватљиви корисници на крају инвестиције треба имају од 0,1-50 ха јагодистих врста воћака и хмеља, од 0,3-100 ха другог воћа, од 0,2-100 ха винове лозе. Сектор - Остали усеви Прихватљиви корисници су носиоци или чланови регистрованог пољопривредног газдинства који имају мање од 50 хектара земљишта под осталим усевима. За инвестиције за набавку машина и опреме за наводњавање прихватљиви корисници су пољопривредна газдинства која имају мање од 100 хектара земљишта под осталим усевима. Сектор - Пчеларство: Прихватљиви корисници су носиоци или чланови регистрованог пољопривредног газдинства који имају од 5-500 кошница. Корисник може поднети максимално један захтев за остваривање подстицаја у оквиру ове мере.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.4.4	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.6.1	Набавка нових пчелињих друштава

2.1.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Датум прве регистрације РПГ више од 3 године	не	0
2	Датум прве регистрације РПГ мање од 3 године	да	20
3	Досадашње коришћење подстицајних средстава општине Сечањ	да	0
4	Досадашње коришћење подстицајних средстава општине Сечањ	не	20
5	Образовање - диплома пољопривредног факултета	да	20
6	Образовање - диплома средње пољопривредне школе	да	10
7	Подносилац захтева је жена	да	20
8	Подносилац захтева је жена	не	0

2.1.10. Интензитет помоћи: Интензитет помоћи је 80% од укупне купопродајне цене без ПДВ-а.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број поднетих захтева
2	Укупан број подржаних пројеката
3	Укупан број набављене и постављене опреме
4	Укупан износ ангажованих средстава

2.1.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране локалне самоуправе, која ће објавити конкурс пољопривредним произвођачима и исти се спроводи до утрошка опредељених средстава. Локална самоуправа ће објавити конкурс за подношење захтева и спровести широку кампању информисања, конкурс ће бити објављен на сајту општине Сечањ, www.secanj.rs, огласној табли општине Сечањ, огласним таблама месних заједница и у "Службеном листу општине Сечањ". Достављени захтеви ће бити административно проверени од стране општинске управе и Комисије која ће се формирати као радно тело, у смислу комплетности, административне усаглашености и прихватљивости. Захтеви који испуњавају услове и прихватљиви су, биће финансирани до висине средстава према конкурсу за подношење захтева. Захтеви се подносе од стране корисника на обрасцима у складу са условима који су раније прописани. Детаљне административне провере се спроводе пре

одобравања захтева ради утврђивања да ли је потпун, поднет на време и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. Захтеви који стигну комплетни, благовремено и у складу са условима конкурса ће бити прегледани по редоследу њиховог пристизања. Средства се одобравају по утврђеној ранг листи до утрошка средстава, у случају да кандидати имају исти број бодова предност ће се утврђивати према редоследу пријема поднетих пријава.. Са изабраним пољопривредним произвођачима закључије се уговор којим се уређују међусобна права и обавезе изабраних корисника и Општине.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	Војводина	рзс*
Регион	Регион Војводине	рзс*
Област	Средњобанатска област	рзс*
Град или општина	општина	рзс*
Површина	523 км ²	рзс*
Број насеља	11	рзс*
Број катастарских општина	10	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	-	
Демографски показатељи		
Број становника	11.642	рзс**
Број домаћинства	5.451	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, км ²)	22	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	-18,64	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	-	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	13,66	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	19,38	рзс**
Просечна старост	44,85	рзс*
Индекс старења	167,3	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	20,70	рзс*
Основно образовање (%)	26,00	рзс*
Средње образовање (%)	55,5	рзс*
Више и високо образовање (%)	7,57	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	32,7	Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	Равничарски	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	Чернозем - 4 варијетета, ритске црнице, Смонице, алувијална земљишта, солоњец и солончак	Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	562,1 mm годишње	Интерни
Средња годишња температура (oC)	11,6	Интерни

Хидрографија (површинске и подземне воде)	Реке Тамиш и Брзава, рибњаци у Сечњу, Сутјесци, Неузини, Боки и Б. Дубици, канали Нови Бечеј-Банатска Паланка, систем Тамишац и канал Сутјеска-Крајишник Подземне воде-прва (фреатска) и друга (субартерска) издан	Интерни
Површина под шумом (ha)	177	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	0,34	рзс*
Почумљене површине у претходној години (ha)	1,2	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	4184	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	2401	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	1658	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	1628	
- правна лица и предузетници (%)	29	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	40.244	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	76,94	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	Оранице и баште 34.489 ха Ливаде и пашњаци 5.357 ха Воћњаци 344 ха Виногради 3 ха	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	Жита 24.694 ха Инд. биље 7.085 ха Поврће, бостан и јагоде 303ха Крмно биље 609 ха	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	16,63	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	-	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	-	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	41	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	1.291,63	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	1.572	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	17.415,31	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	13.730,37	Интерни
- физичка лица (%)	60 : 40	Интерни
- правна лица (%)	40	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	Говеда 4.106 Свиње 24.385 Овце 2.290 Козе 994 Живина 44.737 Кошнице пчела 2.783	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	Трактори 1.791 Комбајни 218 Прикљ. Машине 7.608	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	Сушаре 8 Стакленици 2 Пластеници 20	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	Минерална ђубрива 1.758ПГ; 32.795ха Чврсти и течни стајњак 603 ПГ; 1.223 ха Средства за заштиту биља 1.678ПГ; 30.830 ха	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	4.358	рзс***

Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	3.943 : 415	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	-	рзс***
Годишње радне јединице (број)	1.938	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	18 задруга и 20 удружења	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	-	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	-	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	165	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	3.834	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	5.426	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	136	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	474	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	-	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	-	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	12	рзс*
Број становника на једног лекара	970	рзс*
Број корисника социјалне заштите	2.896	рзс*
<i>Диверзификација руралне економије</i>		
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	716	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	58	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	Туристи 1.447 : број ноћења 6.232	рзс*
<i>Трансфер знања и информација</i>		
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	Да	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	760	ПССС

Датум и место

М.П.

Потпис овлашћеног лица у АП/ЈЛС